

pri Jelšah v gostilni Gradt (za sodni okraj Smarje pri Jelsah).

Zenska tečaja za mladenke in žene se vršita dne 18. t. m. v Celju v Narodnem domu in 25. t. m. v Mariboru v Lekarniški ulici 6. Tečaja se začeta jutraj ob 9. uri. Predavali bodo znameniti govorniki-strokovnjaki. Vodila bo oba tečaja g. dr. Angela Piskernik, odlična govornica in predsednica Zenske zveze v Ljubljani. Sklenila se bodeta tečaja popoldne v Celju z gledališko igro, v Mariboru pa s telovadno prireditvijo. Dekliške zveze, Marijine družbe, pridite čisto gotovo. Vsaka župnija naj pošlje svoje zastopnice. — SKSZ v Mariboru.

Kuluk že izvršujejo v Srbiji, Črni gori ter deloma po Bosni in Hrvatski že od julija mesca. V Sloveniji se po odločnem nastopu poslanecv Slovenske ljudske stranke dosedaj nikogar ni smelo siliti na kuluk. Samostojni in demokratiški kričaji so tako sami sebe postavili na laž. Če bi bili samostojni v vladi, bi gotovo Slovenci že od junija najprej kuličili. Pucija še v Beogradu ni bilo, ko bi moral glasovati protikuluku. Da, da! Besede in dejanja!

Župnijo sta dobila. Župnijo Sv. Jakob v Slov. gor. je dobil tamošnji g. provizor Martin Erhartič. Župnik v Breznu ob Dravi je postal g. Marko Sagaj, provizor istotam.

Vojaški begunci, ki so utekli zadnja leta čez mejo, so sedaj pomiloščeni in se lahko vrnejo. Za one, ki so pobegli pred 1. 1922, naj starši ozir. drugi sorodniki napravijo prošnjo na vojno ministrstvo za pomiloščenje. Prošnja mora biti kolekovana, kakor druge prošnje s 3 in 10 D.

Mariborske novice. Ker je delovanje Orjuna v Mariboru prepovedano, razglašajo naši orjunci, da bodo predstavili Orjuno iz Maribora v Studence. Naznanjajo, da bo kmalu v Studenci ustanovni občni zbor te pretepaške organizacije. — Prejšnji teden se je zgodila v noči železniska nesreča na Teznu. Madžarski brzovlak je z vso silo zadel ob tovornega ki je prevažal vagone. Obe lokomotivi in prvi vagoni so razbiti; pri celi nesreči pa je bilo lahko ranjenih samo pet oseb. Vzrok nesreče še ni objavljen. — Minuli teden sta se zgodila v Mariboru dva slučaja samomora. Delavka Hruha se je obesila radi premale plače in neki Josip Platsch pa se je zastrupil s strihninom. Ploščica so sicer prepeljali v bolnico in mu tamkaj izpraznili želodec a je že bilo prepozno. — Mariborski mestni hranilnici, pred katero smo že večkrat svarili vlagatelje na deželi, zopet slaba prede. Morala si je izposoditi od poštne čekovnega urada 8 milijonov kron, da vsaj nekoliko potolaži vlagatelje ki zahtevajo svoj denar nazaj od zavoda, kateremu se javnost ne zaupa več. — Mariborska kmetijska podružnica je imela minulo nedeljo svoj občni zbor. Na tem občnem zboru je zopet zmagala naša stranka. Naša stranka je dobila 51 glasov, združili so se samostojni in liberalci, a kljub temu niso dobili več kot pet glasov. — Naš vrli somišljenik Jakob Rutnik in njegova žena Matilda sta obhajala v sredo 25letnico poroke. Bog ju ohrani še mnoga leta.

Gradba državne ceste iz St. Ilja do Marije Snežne je oddana ljubljanski stavbeni družbi za 4 milijone in 200.000 D. Z delom se bo prav kmalu pričelo. Želeti je, da bi podjetje zaposlilo pri delu samo domače delavce. Cesta mora biti gotova v treh letih.

Smrt našega moža v Svečini. Dne 28. oktobra je umrl tukaj daleč na okoli znan posestnik Franc Brezner v najlepši moški dobi star komaj 46 let. Bil je mož poštenjak in dober katoličan. Pokopali smo ga dne 30. oktobra ob velikanski udeležbi od blizu in daleč. Počivaj v miru blagi mož, mladi vdovi pa naše sožalje.

Novi zvonovi pri Sv. Križu nad Mariborom. Dne 28. oktobra smo jih blagoslovili. Izjema za našo župnijo je bila pridiga pod milim nebom. Slovesen dan prelepo vreme, navduševalen nagovor. Pred našimi očmi sta bila naša dva lepa zvonova, ki smo jih po zkončanem sv. opravilu potegnili v zvonik. Kako veselo zbor troglasni zdaj prepeva, naj petje njih po fari še mnogo let odmeva. Vsa čast požrtvovalnim možem, ženam, mladeničem in dekletom, ki so za to slovesnost storili vse, kar so mogli. Tuji gostje iz Maribora in od drugod so rekli: «Prelepo je bilo. Veseli nas da imamo bronaste zvonove. Slišijo se v najdalje kote naše razsežne župnije. Dal Bog, da bi še učakali nov, velik zvon, tedaj bo naše veselje popolno!

Blagoslovitev novih zvonov pri Sv. Boštjanu poleg Dravograda. Tudi naša podružnica je dobila dva nova zvana, in sicer jeklena, ker je vas majhna in si vsled tega ni mogla kupiti mnogo dražjih bronastih. Naročila sta se pri Kranjski industrijski družbi na Jesenicah, ki je naročilo izvršila v splošno zadovoljnost. Zvona A (500 kg) in C (300 kg) se lepo ujemata z ostalim bronastim F. Vendar se mora omeniti, da ima večji zvon A lepši glas kot manjši C. Zvonova je blagoslovil v nedeljo dne 28. oktobra ob najlepšem vremenu in navzočnosti telike množice ljudstva č. g. Volbenk Serajnik, prošt in generalni vikar v Dravogradu; slavnostno pridigo in sv. mašo je imel č. g. Utr. Hafner, župnik na Ojstrici. Godba in streljanje s topičev je veselo slavnostno razpoloženje še pomnožilo. Bil je krasen dan, ki nam ostane vedno v spominu. Največ zaslug za nabavo novih zvonov ima Gregor Pernik p. d. Klužan, ki je zvone naročil, vodil nabiranje darov in ki je tudi dvignil zvone v stolp brez vse nezdode. Bodi izrečena iskrena zahvala njemu in drugim botrom, predvsem cerkvenemu ključarju Luki Preglavu, pd. Stogleju, ki nas je po končani slavnosti pogostil na svojem domu.

Novi zvon v Laporju. Dne 28. oktobra 1923 je g. dr. Jerovšek iz Maribora posvetil naše nove zvonove. Ne bom popisoval slovesnosti, ki je bila nad vse veličastna, omenimo samo lepi spred. Od kolodvora nam je pripeljal ob 9. uri nove zvonove s svojimi krasnimi

konji, novim vozom in v spremstvo godbe in pokaanjem topičev g. K. Kaukler, velposestnik v Hošnici. Vsa čast mu za njegovo veliko požrtvovalnost. Pri slavaloku je bila večstočgala množica ljudi do solz ganjena od veselja. Domači gospod župnik je pozdravil nove zvonove ter omenil, da je 24. septembra 1923 ravno 30 let, odkar se je v Laporju vršila enaka slovesnost. Potem se je spredel nadaljeval do zvonika. Ko so se naši novi zvonovi peljali skozi mesto Slov. Bistrica, je mogočno in krasno zvonjenje novih zvonov pozdravljalo nove, mimoidoče sosede.

Nove zvonove je dobil št. Lovrenc na Drav. polju. Eden od novih zvonov tehtal 735 kg drugi pa 323 kg. Cerkev je imela samo 290 kg težak majhen zvon, ki je bil ulit leta 1866 v Ljubljani. Denar za zvonove so ljudje hitro darovali in je bil od občinskega odbora izvoljen poseben odbor za nabiranje darov za zvona. Večji kmetje so dali po 1000 K, manjši 500 K, drugi pa, kolikor je kateri zmoget. Zvonovoma je kumoval g. Čuček iz Ptuja in daroval kar celih 10.000 K. Zvona sta bila na prav slovesen način blagoslovljena dne 28. oktobra od vlč. g. dekana Antona Ravšl. Farani imajo z zvonovoma veliko veselje.

Ker se je letošnja jesen precejšnje število novih učiteljev izreklo proti vstopu v liberalno UJU-jevsko organizacijo, napada «Učiteljski Tovariš» te zavedne in krščanske učitelje, ki so v Mariboru ustanovili podružnico Sloškovne zveze za Stajersko, ki šteje okoli 70 članov. Zavednega učitelja iz Sv. Benedikta imenuje radi tega «kontrabanta» pa so zato že dobili primeren odgovor v «Straži». Sicer bomo pa v eni prihodnjih števil «Slovenskega Gospodarja» podali jasno in določeno sliko učiteljske organizacije UJU da bo ljudstvo poučeno kaj in kdo so pravzaprav ti ptiči.

Umrli je pri Sv. Antonu na Pohorju g. Fr. Mravljak, večleten župan, cerkveni ključar, šolski načelnik, in je bil dne 28. septembra t. l. zelo slovesno pokopan. Bil je izredno postrželjiv in prijazen do vsakega in dober oče svoje družine in ubogih. Pomagal je, kjer koli je mogel. Naj v miru počiva in Bog mu bodi bogat plačnik. Za novega župana je bil dne 31. oktobra t. l. enoglasno izvoljen kmet Mihael Kanop p. d. Brunčko. V petih letih je umrlo v fari sedem dobrih vrlih mož in pridnih kmetov. Bog daj dobrih in vrednih naslednikov!

Smrt radi božjasti v Makolah. Na dan Vseh svetnikov je pri nas nagle smrt umrla Roza Turk. Na potu k večernicam jo je vrgla božjast v jarek kjer je bilo za par pristov na globoko vode a vendar zadosti da je reva utonila. Bila je pridno dekle pač ena najboljših iz Marijine družbe. Vsak dan, tudi na dan smrti, je bila pri božji mizi. Zato so jo pa poklicali vsi sveti na svoj god v svojo sredo. Bog ji daj večni mir!

Smrt blage matere. Na biljo pred Vsemi svetniki je v Špitaliču pri Konjicah umrla Marija Pevec, mati g. bogoslovca Vinkota Pevec. Ni dočakala primicije na tem svetu, upajamo, da se bo veselila nad zvezdami. Po-božni materi naj sveti večna luč.

Tajništvo Slov. ljudske stranke v Celju, hotel Beli vol, I. nadstropje daje članom SLS informacije in pojasnila v davčnih, vojaških, obrtnih, trgovskih, pravnih, šolskih, zapuščinskih, občinskih, pokojninskih in raznih drugih zadevah. Nudi posredovanje in pomaga vlagati razne prošnje, pritožbe in prizive, kakor prošnje za dopuste, za odpust, ozir. skrajšanje vojaške službe, prošnje za koncesije, potne liste, državljansko pravico, prošnje za povrnitev stroškov, odpust odnosno zmanjšanje globe, za razne podpore, penzije, nadalje posreduje v vseh društvenih in organizacijskih zadevah itd. Člani, obračajte se v vseh zadevah na naše tajništvo v Celju.

Nova zvonova pri St. Joštu na Kozjaku. Dva nova bronasta zvona, ki sta že dne 14. oktobra iz zvonarne Bühl v Mariboru prispela med nas, smo dne 21. oktobra, na nedeljo posvečevanja cerkva, slovesno blagoslovili. Sv. obrede je opravil č. g. dekan Ivan Rotner iz Škal s pomočjo sosednih gg. duhovnikov in ob navzočnosti mnogobrojnega ljudstva. Nad vse prisrčen je bil že pozdrav zvonov na meji župnije in pri farni cerkvi. Pozdravljali so ju: dva v vencih in zastavicami okrašena slavaloka, trije mogočni mlaji s slovensko in državni zastavama, stolp s papeško zastavo, mogočni grom topičev, cerkveni pevski zbor, tri družice z deklamacijami, en fant v imenu Bralnega društva in dva moža v imenu občine Kozjak ter v imenu zbranih botrov in botric in drugih domačih in sosednih dobrotnikov. V imenu farne cerkve pa ju je pozdravil domači dušni pastir. Dviganje zvonov v stolp se je izvršilo hitro, brez hibe in nesreče, tako da so ob koncu opravila že zapeli. Pridigal je č. g. dekan z v srce segačimi besedami o zgodovini zvonov in pomenu zvonjenja za katoliškega kristjana, nato pa darovali levitirano slovesno sv. mašo. Zvonova tehtata 420 kg in 240 kg in staneta z vsemi stroški 43.432 dinarjev ali 173.728 kron. Posvečena sta presv. Srcu Jezusovemu in sv. Antonu Pad. ter presl. Srcu Marijinemu in sv. Mateju. Drugih okrasov nimata, da se s tem lepšima glasovoma s stari, najmanjšim, sv. Joštu posvečenim zvonom v prekrasni ubranosti mehkega mol trizvoka ACE ujemata. Hvaležni Bogu, se zahvaljujemo vsem, ki so k nabavi zvonov in njih slovensni blagoslovitvi kaj pripomogli: velikim in malim dobrotnikom, zlasti še prav posebej botrom in botricam ter č. g. dekanu in gg. duhovnikom. Božje Srce naj povrne na priprošnjo Marijinega Srca vsem z bogatimi obrestmi. Tudi še gre primerna zahvala dekletom za deklamacije in nebroj vencev, s katerimi so slavaloka, mlaje, kapele in cerkev tako bogato ozaljšale, cerkvenemu pevskemu zboru za lepo, požrtvovalno in vstrajno petje, fantom in možem za navdušene nagovore, dviganje mlajev in streljanje

iz topičev, končno še g. Martinu Šmon iz Smartina pri Slovenjgradcu za brezhibno dviganje zvonov v zvonik in vsem, kateri so na katerikoli način kaj pripomogli. Da bi bilo ubrano zvonjenje pri St. Joštu vedno se ponavljajoča «visoka pesem» vzajemne ljubezni faranov ter vedno lepi slavospev božjemu in Marijinemu Srcu posvečenih družin šentjoških.

Letos po leti je izginil neznano kam Franc Resch, okrog 8 let star, iz občine Kleinradl. Bil je prej na Kapli pri Črešniku. Kdor bi kaj vedel o njem, naj poroča na župni urad Remšnik.

Na gostiji Jager-Lorber pri Sv. Juriju v Slov. goricah so zbrali veseli svatje 1000 K za nove zvonove. Novoporočencema obilo sreče darovalcem pa iskrena hvala!

Koledarček Jugoslovanske kmetijske zveze za leto 1924 je ravnokar izšel. V petih letih se je ta koledarček popolnoma udomačil med našim kmetijskim prebivalstvom in vsak KZ ga ima vedno pri sebi, ker mu vsak hip dobro služi. JKZ pa skrbi tudi za to, da je njen koledarček vsako leto boljši in sicer glede vsebine, kakor tudi glede oblike. Poleg navadne koledarske vsebine ima letošnji koledarček poročilo o delovanju JKZ in celo vrsto za dobrega gospodarja potrebnih tabel, navodil in člankov. Tako so med drugimi navodila za zatiranje sadnih škodljivcev, za pravilno obdelovanje polja, in pravilno krmljenje, za pomoč pri porodih domačih živali, za zdravljenje domačih živali, za prvo pomoč ponesrečenim ljudem in mnogim drugim. Posebno praktična in poučna je razpredelnica za pravilno in pravočasno sajenje raznih domačih rastlin. Poleg še drugih važnih, kratkih in poučnih stvari ima koledarček tudi dosti praznega papirja za zapisovanje. Koledarček ima letos nekoliko večjo obliko, boljši papir in boljšo, trdnjšo vezavo. Kljub temu pa je cena koledarčka prav nizka, tako, da si ga bo lahko nabavil vsak kmetovalec in vsak prijatelj naše JKZ.

Krajevne organizacije SLS na deželi prosimo, da nam na dopisnici takoj sporočijo, koliko Koledarčkov Jugoslovanske kmetijske zveze za leto 1924 jim naj pošljemo. Koledarček bo stal okrog 10 D, s poštnino nekoliko več, kar natančno še sporočimo. — Tajništvo SLS v Mariboru, Tiskarna sv. Cirila.

Pritožbe od severne meje.

V «Slov. Gospodarju» dne 25. oktobra so objavljene upravičene pritožbe od severne meje v zadevi obupnega stanja našega vinogradništva. Žal, dopisnik ni bil povsem dobro poučen. Naša vlada ne more znižati izvozne carine na vino, ker je izvoz vina iz Jugoslavije popolnoma prost. Edino vlada Nemške Avstrije je naložila na uvoženo vino iz Jugoslavije neznosno visoko carino, ki znaša okoli 60 K od litra. Tako je vinogradnikom iz ozemlja Jugoslavije onemogočeno uvažati vino v Nemško Avstrijo. Carine prosto smejo uvažati tje vino samo oni vinogradniki, kojim državna meja preseče njih posestva. Niti tukajšnjim posestnikom, ki bivajo v N. Avstriji, nemškoavstrijska vlada ne dovoljuje izvažati vino, ki zraste v Slovenskih in Ljutomerskih goricah, carine prosto v Nemško Avstrijo. Pri sedanjih pogajanjih, ki se vršijo v Mariboru, oziroma na meji, je v razpravi predlog, naj se obmejni pas raztegne na celo ozemlje med Muro in Dravo. Naš predlog je, da naj N. Avstrija dovoli od 1. januarja 1924 naprej carine prosto uvoz vina iz tega ozemlja v Nemško Avstrijo in sicer za vse vinogradnike brez razlike. Ali se bo vlada Nemške Avstrije udala tej zahtevi, ali bodo člani jugoslovanske vladne delegacije odločno nastopili v tem vprašanju, bomo videli. Tako stoji stvar. Jugoslovanski klub je poslal poslanca Žebota, da se informira o poteku razprav o obmejnem prometu. Prebivalstvo na meji, posebno vinogradniki, pa naj te dni komisiji na licu mesta iznesejo te zahteve.

Dopisnik je glede mlinov v Nemški Avstriji napačno poučen. Celotno ozemlje med Muro in Dravo nima dovolj mlinov in je prebivalstvo navezano na mline ob Muri, koji ceneje meljejo žito nego umetni mlini daleč v ozadju. Težko smo dosegli te ugodnosti, ne rušimo si tega sedaj sami! Obmejni promet mora postati sčasoma še bolj prost, potem se bo tudi gospodarstvo našega prebivalstva ob meji lepše razvijalo. — t.

Gospodarstvo

Vinsko drožje se bo zopet smelo prosto kuhati. Letos naenkrat je finančna uprava prepovedala prosto kuho žganja iz vinskih drož. Vinogradniki iz Sv. Jakoba v Slov. gor so po tamošnji organizaciji SLS naprosili poslanca Žebota, naj stori vse korake, da se bo smelo vinsko drožje zopet prosto kuhati. Poslanec je s tovariši vložil interpelacijo na finančnega ministra. V finančnem odboru pa, ko je šlo za novi trošarinski zakon, se je poslancem Žebotu, Vesenjaku in Pušenjaku posrečilo, da se bo bodoče iz vinskih in sadnih drož ter tropin popolnoma prosto kuhal ožganje. Samo okoli tega našega predloga se je skoro celi dan sukala razprava. Nazadnje se je minister moral udati in Žebotov predlog glede drož in tropin je bil sprejet.

KMETIJSKA DELA V MESECU NOVEMBRU.

Doma na dvorišču in pri živini. V novembru se začne pri nas navadno mrzlo vreme. Zavarujemo so pred mrazom v naših stanovanjih z zimskimi okni. Popravimo vrhode in zadelažmo odprtine, ako je začelo zunaj zmrzovati. Dovažajmo drva in steljo za zimo, da se bomo po zimi greti pri topli peči in da bo naša živina v suhem listju spala. Pomnimo, da mokrota in mraz živini škodujeta prav tako, kakor človeku. V primerno toplih hlevih po zimi se